

N° 2.
4. VEEBRUAR.
1935.

Meie Aeg

KUIDAS PÜSIB RIIK JA RAHVAS

On olnud juuri riike ja rahvaid, keda nüüd enam ei ole. Nende kõrgeist kultuurist ja hiiglatööst on jäänud vaid kivid.

Küsimine, miks nad on hävinud? Ajalugu tähistab jõdu, millest on hävitatud üks või teine riik. Kuid kas ainult jõda on teinud lõpu riigi ja rahva olemisele? Ei. Sõda on ainult matustalitus, milles kantakse hauda eluta laip. Rõdunemine rahvakehas on alanud juba varem. Nagu haige inimene võib elada kümneid aastaid, nii võib surmahaugusega riik püsida aastasadajid. Suured asjad arenevad rohkem pikkamisi. Aga iisford on lõpp.

Rõgu minemist on olnud jõuproov jõjaga. Nõrgaks jäänud riigid on kõrvaldatud ja need asemele tõusnud. Näib peaaegu nagu see oleks looduse määrata, et fordub jõind ja surm.

Õgatahes relvaga üksnes ei saa kindlustada riiki ja rahvast. Relv on enesekaitseks kõige viimane ja hädaõrroline abinõu, mis häda sunnil muutunud paratamatuks.

Rahva püsijise kindlustab tahe elada. Kes tahab elada ja hästi elada, see ei või talitada ühiskonnas maksmate kõlbluse ja õiguse normide vastaselt. Tahe elada tähendab korraldada elu seadusepärasteks, säilitada eluväärtusi loova töö ja järeltulijate kaudu. Kõlbluse ja õigluse normide vastu patustamine nõrgestab ühiskonna, see tähendab rahva ja riigi.

Kõiki ühiskonna norme ei saa peale jõndida või-

muga. Kui rahval endal puudub moraalne õigusjõud, siis on see rahvas määratud surmale.

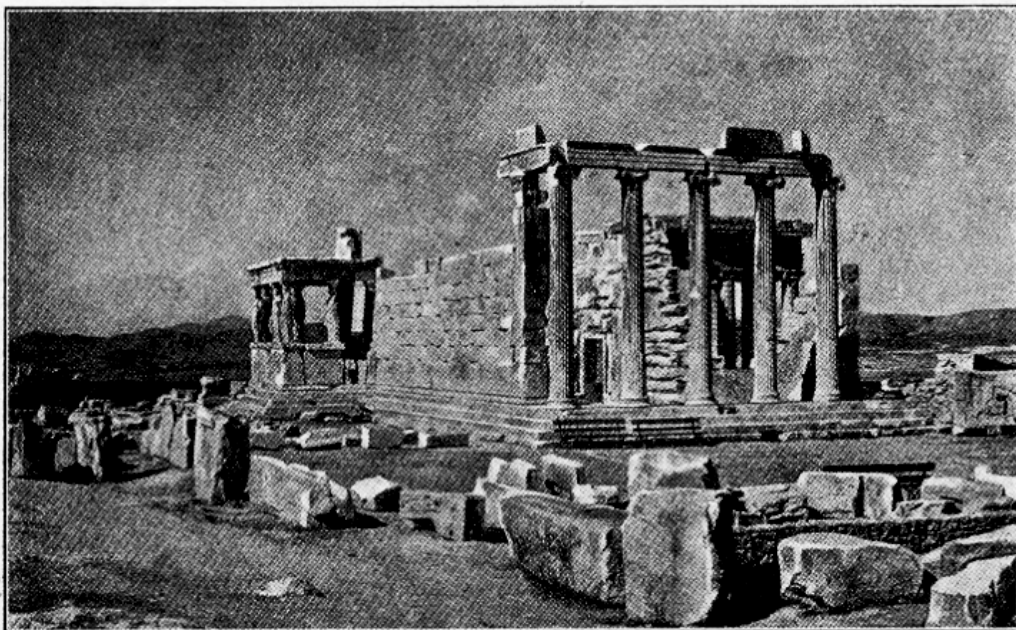
Nagu iisfik jaavutab moraalise eluviisiga kindla seisukoha, nii jaavutab ka riik kindla seisukoha oma moraalse kodanikkude varal. Wägivallaga ei lüa midagi piisimat.

Juba laps peab jaama korraliku kasvatuse. Ta peab õppima eluväärtusi hindama, ühiskonna õigluse ja kõlbluse normidest aru jaama. Ta peab nägema, kuidas ta kõlbas teiste jeltfi ja kuidas kõgil läheb hästi. Kui ta ei tee alatust, siis ta on teretunud mänguseltjiline, ja kui ta on agar ja tegew, siis saab etteotsa. Ta peab teadma, kuidas tema ulatus võib rikkuda wanemate head nime. Temas peab kasvatatama tahtmine töötada, mitte laiselda.

Nii kasvatatakse lapses moraalised jõud, et hinnata head ja loobuda halvast.

Kuidas aga võib laps kasvada kõlbelse iseloomuga, kui wanemad ja õimbruskond eitavad seadusepärast elu.

Wõibolla küsitakse optimistlikult, mis on siis paha? Õgatahes kõlbeline lodemus on wägagi suur. Õnnetumate perekondade arv on suur. Liig wähe arvestatakse ühiskonnaelu normidega. Õgajugune seadusevastane elu halvab ühiskonda. Õgajugused kõlvatused, abielulahutusjed, jne. toimitakse võib ütelda teiste eeskujul. Rahutatud waewalt leiwad õnne. Nende elu on rikunud. Lastele mõjub see wäga wapustawalt. Pummeldajad jätawad oma

Mineviku
tunnistaja

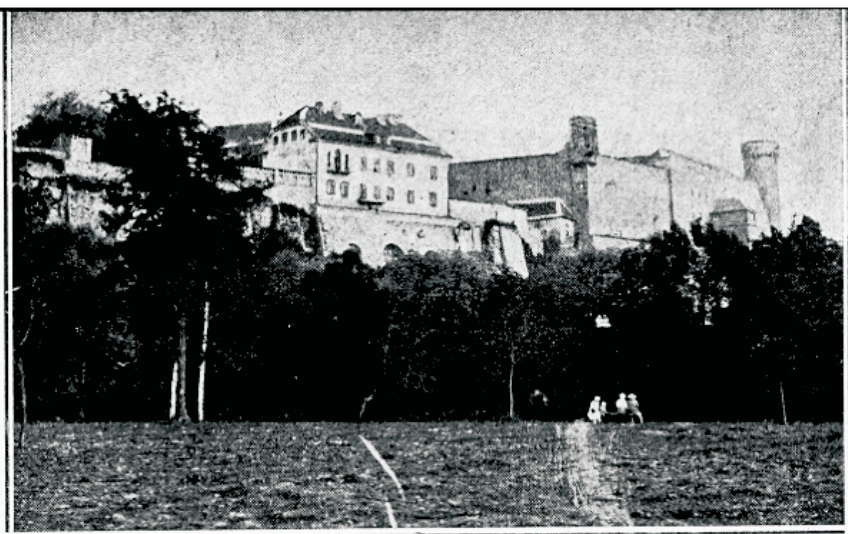
JARAHVAS?

perekonna hooletusse. Laps ei saa korralikku kasvatust ja nad omandavad pahad kalduvused. Seadusevastane elu ei jõudusta midagi, tekitab vaid kahjusid riigile ja rahvale.

Teame ajalooist, mis oli näiteks roomlaste nõrkus — joov: leiba ja lõbu. Seadusevastane elu viib inimese hingelisele tasakaalust välja, millest tekib tarvidus meelelahutuste järele, arvesse võtmata mis on sünnis ja kasulik. Inimesed meelestult hävitavad oma elujärje, pillavad varanduse või rikuvad terve riigi.

Mis korrapäratust elust välja tuleb, näeme põhjaläinud inimestest. Pätid ja kurjategijad on seltskonna ohvrid. Nendes on see protsess toimunud kiiresti, teised aga peavad vastu. Säärane allamine võib juhtuda loogu riigiga. Kõigi kadunud riikidega on see juhtunudki.

Inimene iseenehest teeb seda, mis on kahjulik. Ta ei jäta mürgikarikat tühjendamata kui tunded talle ütlevad, et jellest on talle nauding. Inimene

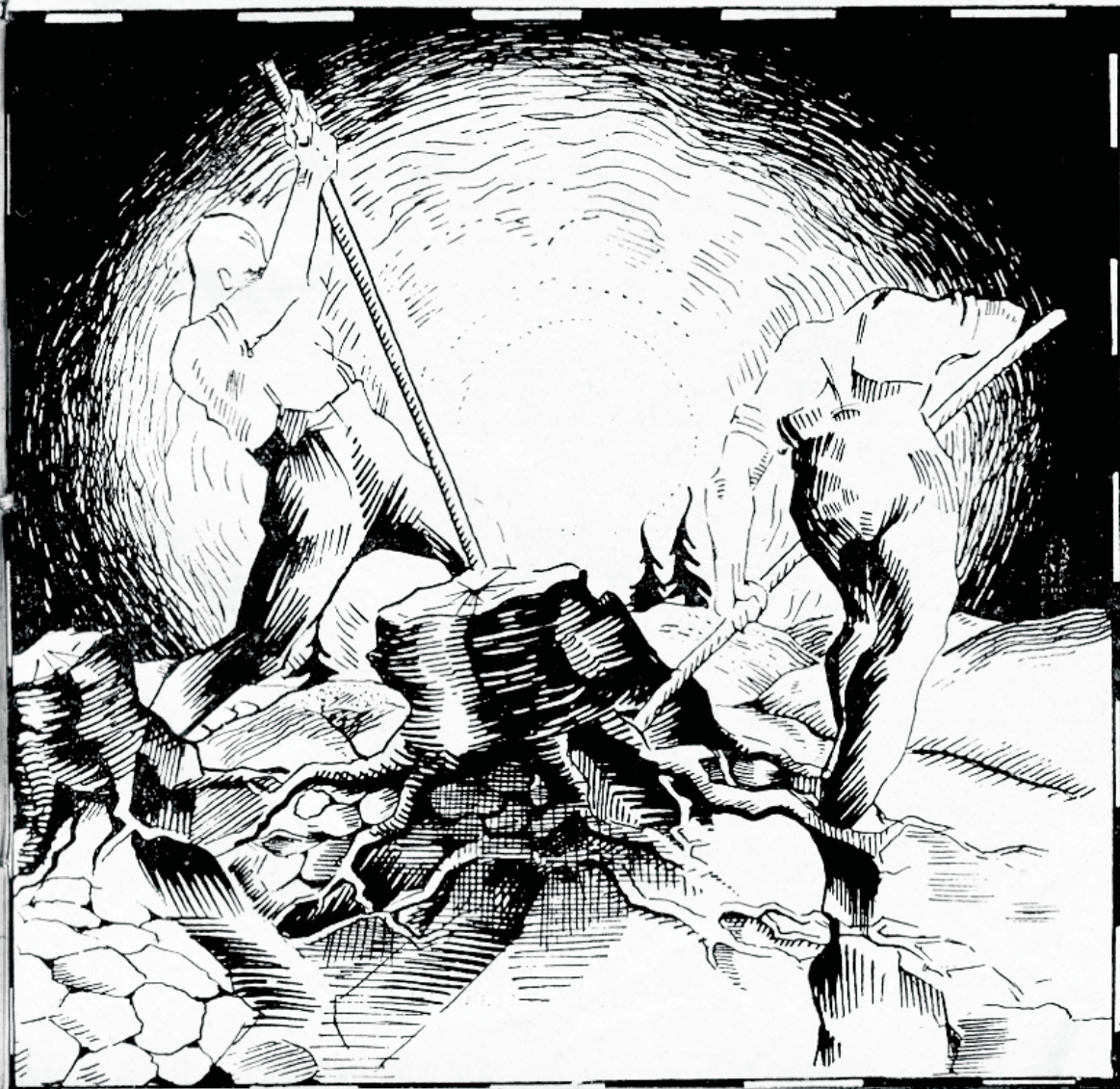
Toompea

on junnitud orjama oma tundeid kahjulike vahenditega. Mida kahjulikumad on vahendid ja mida üldisem on nende tarvitus, seda suurem hädaoht on ühiskonnale. See on jumalik and kui inimene juudab enda üle valitseda ja kahjulikust loobuda. Selline inimene on tõeline suurus. Talle tuleb anda aukoht.

Peaks olema niipalju isamaarmastust ja rahvustunnet, et oma isamaa ja rahva kasuks arvestataks kõlbluse ja õigluse normidega.

„Karda Jumalat ja pea tema käjud, sest see on iga inimese kohus.“

S. P.

Ühisel nõul ja jõul

Kasvatuse põhijooni

Praegu on waated kasvatuse üle liig piiratud; me wajame sügavamalt sissenägemist oma elu kõrgemasse eesmärki. Dige kasvatus tähendab rohkem kui ainult mõnd teatud uurimust. See on suurema tähtsusega kui ainult elufutse ettevalmistus. See peab haarama kogu inimese olemasolu. See peab mõjutama inimese kehalise, mõistusliku ja waimse eluawalduse koostöölasi arenemist.

Praegune kasvatuswiis on piirdunud peaaegjalikult meelepidamisega. Seda mõimet on pingutatud äärmiselt kuna aga teisi waimuandeid pole arendatud koostöölasi eelmistega. Õpilased weedawad suurema osa õppeajast ainult tehnilise osa pähetuupimisega, mida nad aga hiljem wõiwad kasutada väga wähe. Kui mõistus täidetakse asjadega, mida õpilane ei suuda seedita, siis ta muutub iseiseiswate jõupingutuste jaoks wõimetuks ja rahuldub oma piiratud lootusega teiste otustele. Kui noored ei õpi iseiseiswalt mõtlema ja otustama, siis nad muutuvad kõlbmatuks tegema wahet töö ja wale wahel. Nad satuvad kord kindlasti ehittele ja langewad ohwriks kõiksugu pettustele.

Kuidas inimeses arendada kõiki wõimeid suurima eduga, jelleks leiame parima eestlasi suurimast kaswatajast, Kristusest. Tema töötas iga inimese juures isiklikult, pannes tähele tema iseloomu ja wõimeid. Isiklikus kõneluses, jagedasti üheainsa kuulajaga, andis ta edasi oma sügawamad õpetused neile, kelles ta nägi wastuwõtlikku siidant ja awatud meelt. Aga ka juuri rahwahulki ta ei pidanud mõistmismõimetuks inimmasšiks. Ta kõneles otse igale mõistusele ja piidid äratada igat siidant. Ta waatles terawalt oma kuulajaid ja kui ta kusaqil märkas järawaid silmi ja nõustuwat näoilmet, mis tõendas tõeseemne wastuwõttu inimsiidamesse, siis see leidis ka tema hinges siidantliku wastufaja.

Kristus leidis igas inimolewuses töö wastuwõtu eeldusi. Tema ei lastnud end ehitada ei meeldimatust wälimusest ega lugupeetamatusest. Ta kutsus endale õpilasi nii tolliametnik Matteuse kui kalamees Petrusse ühes wendadega. Samasugune kõide arenemismõimete tähelepanemine kaswatusalal on wajalik ka meie päewil.

Mitmed pealtnäha wähetöötawad noored on annetatud rikkalikkude omadustega, mis kasutamata seisawad ja seda tihti kaswatajate tähelepanematusse ja asjatundmatuse tõttu. Nii mõnesti noores, kes oma wälimusest on ebameeldiw kui kare kwiinas, peitub wäärtuslik materjal, mis jääb seisma rõhumise all ja kõiksuguste muudatuste ees. Tark kaswataja peab oma silme ees alati seda tõsiasja, mis wõib tema õpilastest saada ja tunneb materjali wäärtust, mille kallal ta töötab.

Tal on iga õpilase jaoks isiklik huwi ja ta piidab kõiki nende wõimeid wälja arendada. Tema toetab iga nõrka piidat talitada õigete põhimõtete järele.

Kehtwa hoolsuie ja jõupingutuse wajuadust peab selgitatama kõigile, kes tahawad saawutada edu. See tagajärg oleneb suurel määral hoolsuie, mitte loomuliku andekusest. Ilma kehtwa hoolsuiega on hiilgawamatest annetest jagedasti wähe kasu, kuna harilikkude waimuannetega isikud hoolsa ja kehtwa jõupingutuse läbi on teostanud imefid.

Geniaalsus, mille saawutusi me imetleme, on waimsete piidetega lahutamata ühenduses. Noorsoole peaks wõimaldatama kõide annete arendamine. Paljudel on kaldumuse piiritleda oma uurimusi ainult teatud õppeainetele, milleks neil eriline huwi. Selle ehituse eest peaks hoiduma. Loomulikud kaldumused juhivad meid küll teatud elujuuna ja neid peab hoolikalt arendatama. Kuid samal ajal peame mõtlema, et tasakaalus iseloom ja edu mõnel erialal oleneb ära kõigekülgselt tasakaalustatud arenemisest, mis on põhjaliku ja kõigekülgsse kasvatuse tulemus.

Üks tähtsaid elemente kaswatuses on waimustus. Spetliku wiipe selle punkti kohta leiame ühe kuulsa näitleja wastusest Cantenbury ülempiiskopile, kui see temalt küsis, kuidas näitlejad juudawad awaldada nii suurt mõju oma kuulajaskonnale, kuna nad ju räägiwad asju, mis on wäljamõeldus. Näitleja wastas: „Wäga palju oleneb waimustusest. Meie kõneleme näitelawal ettekujutustest ja wäljamõeldustest nagu oleksid need tõelikult olemas, aga Teie jutlustate kantslisis tõelikkudest asjadest nagu oleksid need wäljamõeldus.“

Kaswatajal on tõeliste asjadega tegemist ja ta peab neist kõnelema kogu oma jõu ja waimustusega. Ta ei peaks ühegi aine õpetamisel enne rahule jääma, kui õpilased selles siidanduaid põhitõdesid sel määral mõistawad, et nad iseiseiswalt wõiwad seletada, mida nad on õppinud.

Kõides kaswatusharudes peame piididma kõrgemale ajmele kui ainult aine tehnilisele käftamisele. Wõtame näiteks keele. Palju tähtsam wõrkeelte tundmisest, olgu need elawad wõi surnud keeled, on emakeele õige mõistmine. Aga ka emakeeles ainult grammatiliste reeglite õppimisel omandatud haridust ei wõi meel wõrrelda keeleuurimusega selle kõrgemast waatepunktist. Kõnelemine on üks paremaid abinõusid teiste mõjutamiseks, seepärast õige keeleuurimine on see, mis meid ihthlasi seesmisest peenendab ja õilistab, teeb ausaks ja õiglaseks. Kas meie kõnelemine toob teistele kasu wõi kahju, see oleneb meie waimsest olukorrast, seit millised on mõtted, see-

Esimesed sammud

hugused on ka meie väljendused. Rõnelemine on teesmise olulorra väljendamine.

Parimaks kooliks keeleõpimisel on kodu. Et see kodus jagedasti hoolitusesse jäetaks, siis õpetajatel on väga raske lastele õpetada õiget kõnelemisviisi. Üks juuremaid noorte waenlasi on pahatahtlik arvustamine ja laimamine. Spetage lastele, et see paha avaldab hariduse ja siidamepuhtuse puudust; see iseloom teeb inimese kõlbmatuks nii siinse parema seltskonna kui ka tulewa elu jaoks. Pühakiri soovitab hoida selle poole „mis tõsine, mis aus, mis õige, mis kaunis, mis lõbus, mis hea kuulda ja mis kiituse väärt.“

Noori tuleb õpetada rääkima järelemõtlevalt, alati tajakaalus. Pühakiri ütleb: „Kui sa näed nõbeda kõnega inimest, siis on halbist enam lootust kui temast.“ „Mees, kes oma meelt ei või taljutada, on kui linn, millel pole müüri.“

Taljutamata keel võib filmapilgu kestel teha enam paha kui eluaegne kahetius võib jeda heaks teha. Kui palju on maailmas murtud siidameid, wõõrdunud sõpru ja purustatud elusid, mis kõik tuleb taljutamata kõnelemise arwele panna.

Üks iseloomuomadusi, mille eest tuleb eriti hoolt kanda, on endaanustamine. See annab elule tema õige ilu. Sel omadusel on ülim väärtus ja ta on üks meie elu hädatarwilikumaid wadjadusi.

Kõik lapsed wadjawad eriliist osawõttu ja julgustust, kuid seejuures peab talitatama ettewaatlikult, et neis ei tõuseks anahnus ja eneseilistamine. Pole mõistlik neile ijeäraliist tähelepanu osaks saada lasta ega neid piiritult kiita.

Silis iseloom ei arene surwe ega waljude reeglite läbi, waid õilsas, tõepärases puhtas ja õiglasjes õhkkonnas. Siidame puhtus ja ausus ilmneb meie kõnelemises ja tegutsemises.

Iga teise aine uurimisega on lugu sama kui kõnelemisega; jeda wõime nii käsitada, et see meie iseloomu kujundab ja tugewndab. Eriti tuleks meil uurida ajalugu. Kuid õppides ajalugu peafsime sellesse siuwenema jumalikuist waatepunktist. Teisiti ajaloo siidmustiku uurimine võib meile kaju ajemel tuma kahju. See otje nõretab wägiwallast ja kuritegudest, mis võib lugejas kanda halba wilja. Kui tahame ajaloouurimusest tõelisi kaju saada, peame Jumala sõna walgel uurima ja mõistma põhjust, mis kutsus esile riikide tõusu ja langemise.

Noorsugu peaks neid aruandeid lugema, et näha, kuidas rahwaste tõeline kosumine oli alati ühenduses jumaliku tõe wastuwõtuga. Nad peaksid uurima usupuhastuse ajalugu, et näha, kuidas need põhimõtted, ehkki neid alul peeti alatuks ja põlati ja nende esitajatel tuli olla wanglais ja astuda tuleriidale, saawutasid just nende õhwrite läbi wõidu. See õhutab noori waatlema maailma õiges walguses, otsima igas olukorras õiget teed ja jääma sellele alati ustawaks. Riisugune õppewiis ei rikasta mitte üffi mõistust waid harib ka iseloomu.

Nii võib iga teaduseharu uurimine meid aidata juuremate eluprobleemide lahendamisele, kaswatades noortest elukiipsed mehed ja naijed, kes on wõimelised täitma kõiki elukohustusi.

C. G. B.

ISELOOMU HEAD JA VEAD

Ära ole juhkruust, et maailm sind imeb; ära ole ka äädikast, et maailm su wälja sülitab. On kehtee kõiges. Minult rumalad langewad äärmusesse.

Me ei tarwitse olla täiesti kaljust ega ka liiwast, täiesti rauast ega ka wahaast. Me ei peaks igaihe ees alandlikult lipitjema nagu sülekoerad ega igale kallale tormama nagu wihased ketikoe-rad.

Maailmas on meil tegemist inimestega, kel erinewad iseloomud. Mõni on nii paendunud nagu wana king, ja ka wacwalt rohkem wäärt. Mõned wõtawad tuld nagu süttis wäiksemagi solwamiise juures ning on ohtlikud nagu püssirohi.

Teha teiste soowide järgi — jelleks on oma aeg, samuti on aeg sellest keeldumiseks. Teeme end koormakandjaks eesliks, siis igaiüks rasutab meiega. Kui tahame meeldida igaihele, siis oleme nagu kärnforn äkke all; meil pole kunagi rahu. Kui tahame olla naabritele heategijad, olgu nad head wõi halwad, siis me teeme niisama palju kahju kui kasu. Me peame tõesti meeldima oma naabritele — headuseks, paranduseks, aga see on hoopis midagi muud.

Sind nimetatakse tubliks, heaks jeltjimeheks, kui oled oma sõprade palgatud sõidutiks; aga siis nad ei tee vähimatki sinu heaks, kui sina wajad jeda, ning ja weendud, et ilusad sõnad ei toida ega pane wõid sinu leiwale. Seopärast ole tark ja waata enese ette, enne kui astud. Sinu sõbra nõuanne toob sulle enam kahju kui waenlase laimamine. Rumal usub kõik, aga tark paneb tähele oma teed. Mine oma naabriga nii kaugele kui hea südametunnistus wõib sinuga kaasa minna, aga lahku temast seal, kus südametunnistuse king hakkab pigistama sinu jalga. Sipi ütlemata „ei“. Sellest on sulle suurem kasu kui ladina keele oskusest.

Igaihe sõber pole jageli kellegi sõber, ja kui ta jeda on, siis oma rumaluses ta rööwib oma perekonda, et aidata wõõraid.

Kui meid solwatakse, siis oleme kriitlasena kohustatud jeda kannatama ilma wihata, aga mitte tegema nii, nagu me ei tunneks midagi. Paulus oli walmis kannatama hoopes oma Meistri pärast, aga ta ei jätnud ametnikele ütlemata, et ta on roomlane: „Ei mitte nõnda, waid tulgu nemad ise ja saatku meid wälja.“

Kriitlane on kõige heajüdamlikum inimene päikese all, aga ta on kõige selle juures ometi inimene.

Paljudele inimestele ei jaa midagi ütelda, nad ägestuwad kergesti mõteldes, et tahetakse astuda liig lähedale. Ammu enne teadmist, kas waras on õues, nad kiskuwad akna lahti ja tulistawad. Sädahõplikud naabrid!

Oma eluajal olen õppinud tundma ka palju kangekaelseid inimesi, kel pole arusaamist ega taipu. See on inimklass, kes on mindki pahandanud. Ennem wõiks muuta müürikäwi marmoriks kui wiia jellist inimest nõustumisele arukate ettepanekutega. Neegri walgekspejemist ja leopardi täppide kõrwaldamist ei jaa veel wõrrelda sellega: õpetada weendumud kangekaelset inimest. Wõiks ennemini mäge wiia teise paika kui jellist inimest wõõrutada kord pähe wõetud otjusest. Kui tal on õigus, siis jelline kõigutamatu kinnipidamine oma weendumusest on suurepärane. See on puu, millest nikerdatakse mätreid. Kui aga täiesti wõhif ja pöörane inimene midagi oma pähe wõtab, siis ta teeb märtri neist, kellega ta fokku puitub.

Spurgeon.

Paendumas raskest koormast

Armastus

„Ma olen kind igawese armastusega armastanud.“

Kas meie kadunud juudame mõista igawest armastust? Ehkki meie kõik arvame nii targalt teadwat, mis tähendab armastus, ei ole meie armastused kaugelki õiged. Palju on tehtud jõnu, palju on lauldud laulusid armastusest.

Meie juhtjaln räägib igawest armastusest, mis oli enne kui olime meie ja millel ei ole lõppu. See võib-olla ainult Jumala armastus, sest kõik muud armastused wäsiwad, lõpewad.

Suur kuristik lahutab meid Jumala armastusest. See kuristik on läinud aastate jookkul ikka laiemaks ja sügavamaks. See on pime ja hukutaw patukuristik. Sõda sellele, kes sinna on sattunud. Ta waewalt suudab sealt wälja ronida, kui keegi teda ei aita. Rahjuks aga wähejed tunnewad, et nad on langenud kuristikku.

Siin tuleb appi armastus, igawene armastus. Ta tahab päästa. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et tema oma ainusiindinud Poja on annud, et ükski, kes tema sisse usub, ei pea hukka saama, waid et igawene elu temal peab olema.“

See on suurim armastus, mida juudame waewalt endale ette kujutada. Jumala armastuse definitsioon on: omakasupüüdmatusse täiuslik awaldus. Jumalale ei too see mingisugust kasu, et meid päästa, waid ta teeb seda suurest armastusest meie wastu.

„Ma olen kind igawese armastusega armastanud“ kõlawad meile tema sõnad. Need peaksid olema kui ilus muusika, kui terwendaw balsam meie haigele hingele. Tema andis meie kadunute päästmiseks oma ainusiindinud Poja Jeesuse Kristuse. „Jumal oli Kristuse sees, ja lepitask maailma iseenelega ära.“ Kristus tuli, elas, kannatas ja juri, et meid lunastada. Kui juur peaks olema meie armastus tema wastu! Ta jättis ja andis kõik, et päästa meid. Tema oli armastuse tõeline kehastus siin maa peal. Tema ei põlanud kedagi. Paljud on salanud Peetruse taoliselt oma Snnistegiija ja on teinud sellega juurimat pattu. Meile kõigile waatab Jeesus hella ja igatsewa pilguga ja küsib: Kas teie armastate mind? Ta ei tuleta meile süütegu, waid ta otsib armastust. Armastus andestab, ootab, igatseb. Ta tahab meid kõiki heldu-

jega tõmmata. Tundkem, patused, oma kadunud seisukorda ja lassem end päästa.

Kaua, kaua on oodanud igawene armastus mind ja kind. Me oleme juba ammu kuulnud tema armulikkut kutsjet. Ta hüüab weel. Miks ei lasse meie end armastusel wõita, ehkki otsime kõik armastust? Miks oleme pimedad ja kurdid sellele? Siin on tegevuses kirikawal hingewaanlane. See on tema töö, et seisame kaugel igawestest, päästmast armastusest. Moodne elu rikub ja häwitab selle armastuse tähised. Ta püüab sulgeda inimese juudame igawesele armastusele. Otsikui hurmaw mürik lõhub inimese hinge moodne keel, kirjandus ja muusika. Kõik uuendused ja mugawused aitawad selleks kaasa. Tänapäewa inimene on muutunud masinaks. Ta seda masinat juhib selle maailma wärest — kurat, kes püüab waid häwitada. Tema plaanid ja püüused on nii kawalad, et waewalt juudame neid aimata. Kõige need, kes palju räägivad armastusest, on armastusest liigagi kaugel.

Armastus peab meid wallutanud olema. Ta tahab meid wallutada. Kes tahab armastust näha ja tunda, peab tegema Kristuse tegusid. Armastada ei saa ainult sõnadega. Tehakse palju ilusaid, armastuswäärseid jõnu, kuid ollakse kaugel tegudest. Näidatakse sõbralikkut nägu, aga juudames asub wiha. On asju mida ei suudeta kuidagi andestada ja unustada. Siljuti ütles keegi: „Ma olen temale küll andeks annud, aga ma ei suuda unustada.“

Igawene armastus andestab ja unustab. Kui igawene armastus asub meie juudames, siis on kõik meile saanud, siis ei tule enam meele wanad asjad. Siis juudame oma kõige suuremale wihamehele kui kõige paremale sõbrale filmi waadata.

Läheme wainuus Wolgatalle ja waatame Snnistegiijale, kes ripub ristil minu ja sinu pattude pärast.

Seal sai awalikuks igawene armastus, mis oli omakasupüüdmatusse täiuslik awaldus. Wõta wastu ta awitaw käsi, ta tahab kind heldusega tõmmata enese poole. Ta ei tuleta enam kunagi meele sinu pattusid. Need on heidetud kõige sügawama mere põhja. Ta hüüab kind weel täna, oh wõta wastu ta kutsje. Kadugu su juudamest pimestaw enesearmastus. Kuule Jumala sõna: Ma olen kind igawese armastusega armastanud, seepärast olen ma kind heldusega tõmmanud.

E. Trufsmann.

Et ma võiksin teda tunda...

Neid jõnu võiks panna apostel Pauluse motoks. See mõte tähistas tema elutee, tema tegevuse ja kannatused. 1. Kor. 3, 10.

Mis tähendab tunda Kristust? See on hoopis midagi muud kui tunda inimest. Meie tundmine, mis jageli on väga pinnaline, erineb suuresti piiblist tundmisest. See tundmine pole mitte organite asi, mitte nägemine filmadega, kuulmine kõrvadega ega mõistmine loogilise mõtlemisega. Sel on vähe tegemist paljaste mõtete ja mõistmisviisidega. Piiblist tundmine on südame asi. See tähendab jeesmist süvenemist tuntud asjasse. Jeesus ütles: „Teie saate tõtt tunda ja tõe peab teid wabaks tegema.“ Tõe wabastawat wäge võib elada läbi ainult tõe tundmisel. Nii see tundmine tähendab mõtmiist tõe endasie, astumist temaga lähimasie ühendusie.

Kirjajõna ütleb, et Jumal tunneb meid. Kuid Jumalast tuntud olla ei ole maksew kõigile, sest need, keda ta tunneb, need on ta ka „seadnud, et nemad peawad olema tema Poja jarnased.“ Nii Jumal on toonud oma tuntud enesega tihedamasie ühendusie. Nad saawad Poja läbi oia Jumala olemuselt. Olla Jumalast tuntud ei tähenda niisii midagi muud kui olla Jumala omandus juba igawiku eel. Seega tunda Kristust tähendab mitte ainult teada Kristusest, waid saada Kristuse omanduseks, üle minna tema alluwsiele. Kristust tunda tähendab liituda temaga nii, et temas kaotame oma isiku ning omandame tema loomu.

Nüüd on täiesti selge, et sealjuures pole otjustawad mõistusewõimied. Kui inimene maailmas tahab saawutada teatawat ametit ja seisukohta, siis peab tal olema selleks eeldusi. Tal peawad olema wajalised wõimied. Milline inimene ta on, see ei tule sealjuures küsimusie. Milline ta on loomult, millise kõlbelise wäärtuse ta omab, see ei ole tähtis. Kutsie ei kõla siin nagu ewangeeliumis: kes tahab, see tulgu, waid: kes võib, see tulgu. Maailmas võib sooritada ekjame ainult see, kes juudab. Ewangeelium ei ütle kunagi: kes võib, see tulgu, waid hoopis: kes tahab, see tulgu. Siin on wäljawaated joodsaimad just waestele ja jõuetuile. Need on Jumala wäljawalitid.

Maailmas eelistatakse kõrgemal-seisjaid. Wida kõlawam on nimi ja seisus, seda juurem au ja wäärtus. Jumala wäljawalitute juures on wimased esimejed. Jumal tungib jõgawusisie, et inimesi üles wõtta jumalikku kõrgusisie. Ta annab armu alandlikiele. Tublimaid ja õiljamaid

mehi on apostel Paulus. Ta nimetab end aga patuseks ja wähemaks kõigi pühade hulgas. Kes on Jumala wäljawalitid, seda ütlewad selged kirjajõnad: need, kes maailma ees on nõdrad ja põlatud — „mitte midagi“. 1. Kor. 27, 28. Jumal tuleb waejuse ja jõuetuse jõgawaimasie jõgawusie oma walitute leidmisieks. Kes elab kõrges ja pühhas paigas, see elab ka jõgawusis alandlikie ja rõhutute juures. Kõik oma jõust juured, tugewad ja usked on wõimetud Kristuse wastuwõtmisieks. Selle maailma juured ei ole mitte ainult ükskõiksied waid nad on rikunud, walitjetawad lihameeselst.

Mandusies aga me rikume mõtlemisied ja kõrfuse, mis ennast juureks kõstab Jumala tundmisie wastu, ja wõtame kõik mõttied wangi Kristuse jõnakuulmisie alla. 2. Kor. 10, 4, 5.

Jumal aitab wõimetuid ja nõrku ning awab hoolealuseile Kristuse tundmisie wärawad. Jeesus kiitis seepärast Jsa: „Ma tunnistan ju au üles, Jsa, taewa ja maa Jssand, et ja seda tarkade ja mõistlikkude eest oled warjule pannud ja oled seda ilmutanud wäetimaile. Tõesti, Jsa, see on nõnda ju meele pärast osnud.“ Luuk. 10, 21.

See ütlus toob täieliku selguse. Me teame nüüd, kus me oleme. Siin on tabatud tähtis punkt. Kuidas see tuleb, et me tänapäew oleme nii waeised Kristuse tundmisies? Ei taheta tuua ohwrit, mida peaks toodama selleks, et süweneda Kristuse tundmisiesie.

Millest see tuleb, et moodne, wabameelne teoloogia (usuteadus) ei tunne Kristust? Sellest, et ta wifalt peab kinni ajawoolu wõimust, mis ülistab ja austab inimest ning teeb wõimatiks tunda, milles on patt. Jseenesie ja pattude tundmata ning enesie jalgamata on Kristuse tundmine wõimatu. Kahtlemata tuleb tuua ohwreid, et tunda Kristust. Aga mitte „mõistuse-ohwreid“, waid wiimase ja suurima: oma wastutõrkawa olemisie. Wuidu ei saa tunda Kristust.

Miks ei pääse piiblist tunda Kristuse tundmine usklikes kõgudusis tugewamal ja jõgawamal määral mõjule? Sest et patu- ja enesetundmine ei ulatu kuigi kaugele ja enesekõrwerdamine on pinnaline. Kristuse tundmisel ollakse walmis ennast ja maailma jalgama. Me jalgame kas iseennast või teda, wihkame iseennast või teda, elame enesiele või temale.

Pole üldsie teist teed kui waimust mõjutatud enesiejalgamine. Kes end ei lasie juhtida, see ei wõida enesiele Kristust. Kui kristlased on enesie usalduses, kus waimuliku wormi taha on jää-

ÜLESTÕUSMINE JA IGAVENE ELU

Viibel õpetab jumute ülestõusmist, nii õigete kui hõelate. Seft nagu Madama sees kõik ära jurewad, nõnda peab ka kõik Kristuse sees elawaks tehtama. Aga igaiks oma forra pärast." 1. Kor. 15, 22, 23. Püha firi õpetab, et tuleb faks üldist ülestõusmist; neid nimetatakse efimejeks ja teijeks ülestõusmijeks. „Õnnis ja püha on see, kel oja on efimejeft ülestõusmijest". Jlm. 20, 6. „Aga teijed jurnud ei saanud mitte elawaks kuni need tuhat aastat otja jaid." Jlm. 20, 5. Efimene ülestõusmine on siis, kui Kristus teiskord tuleb. „Seft Jssand ise tahab maha tulla taewast sõjakijendamiſe, peaingli hääle ning Jumala paſumaga, ja kes Kristuse sees jurnud, need peawad üles tõusma esmalt." 1. Tej. 4, 16. Apostel Paulus teadis, et kõik jurnud üles tõusewad, ja tal oli igatjus, „kas ma kuigividi jurnute ülestõusmise poole mõiffin jaada." Wil. 3, 11. Ta tahtis, õeldud teise sõnaga, kuuluda nende hulka, kellel on oja efimejeft ülestõusmijest.

Mõitide Jumala laste lootus on olnud ſihitud Kristuse jälletulekile ja jurnute ülestõusmisele; jeft kui jurnud mitte üles ei tõuseks, siis on kõik kriitlik õpetus asjata. Mõif, kes on kumagi elanud ja weel elawad, lähessiſid kaduma. „Seft kui jurnuid üles ei äratata, siis ei ole ka Kristus üles äratatud. Aga kui Kristus ei ole üles äratatud, siis on teie usk tühine; siis olete teie alles oma patude sees. Siis on ka need, kes Kristuse sees on läinud magama, hukka läinud." 1. Kor. 15, 16—18.

Kui need jurnud, kes Jssandas magama läinud, tõusewad üles, siis saawad nad jurematuſe Jumalalt. Nad tõusewad huffaminematult i. t. jurematult üles. Waata 1. Kor. 15, 54.

Siis kaotatakse ära see wana waenlane, kes foormanud maailma patulangemijest jaadif. „Surm on ära neelatud mõimuse ſisse. Surm, kus

mid puutumatuult püſima oma elu, oma õiguſe alus, siis edenemine Kristuse tundmijse jummas on mõimatu. On ka jelliseid, kes piinliku hoolega jälgiwad, et wäliselt ei juhtuks effimijst, aga ſiidames nad hoiawad ſalajast kõrkuit. Nad hoiawad hoolikalt oma head nime ega effi makſwa kriitliku kombe wastu. Südamas aga elab enefearmastus ja enefega rahulolu. Ollakse truiduſeta armuwalgujele ega wõeta wastu ſilmajalwi walguſe küllusejt. Seepärast pole enam ſelget waimumõjutusliffu otjuſtamijst enefe üle. On taganatud pühaſt tõemeeljuſest, millega Sõna ja Waim iffa jälle juhiwad otjuſtamijſele. Ei omata enam ſelget tundmijst effimijste ja effitee kõhta oma elus ja eluwijſides.

G.

on ſinu aſtel? Kõrkuhaud, (haud) kus ſinu mõimus?" 1. Kor. 15, 55. See jaab olema aeg, mida prohwetid ette näinud, kui nad ütlesid: „Ta neelab ära jurna igawejeks ajaks, ja Jssand Jehowa pühib ära ſilmawee kõigi ſilmade pealt." Jef. 25, 8. Muline igatjus tärkab meis, kui jellele ajale mõtleme. Ka täname Jumalat, et ta kõik nii imeſijelt on korraldanud. Mõib tõesti öelda: „Kus patt on juuremaks saanud, ſeal on arm palju rohkem olnud." Rom. 5, 20. Need ülestõusnud ei ole enam jurnale alluwad, nad ei jää ka enam haigeks, ka piſaraid ei ole enam. Nad on jarnajed pühade inglitega; „jeft nemad ei wõi mitte enam ära jurna, jeft nemad on inglite jarnajed ja nemad on Jumala lapsed, et nemad ülestõusmijſe lapsed on." Luſ. 20, 36.

Meie usume, et ka õelatel on ülestõusmine. See ei anna neile enam mit armuajega, waid toob karistuſe nende pattude eest, mida nad ei tahtnud maha jätta. Mõif inimesed ſiin maailmas mõiwad õndjaks jaada kui nad tahawad, „jeft Jumala arm, mis õnnistuſt jaadab, on ilmunud kõigile inimestele." Tiit. 2, 11. Jumal ei karista kedagi jelle eest, mis ta ei ole teadnud. Kui inimesed oleſid jeda walguſt, mis Jumal laſkis neile oſaks jaada, wastu wõtnud, siis oleſid nad mõimud õndjaks jaada. Duffamõijtmine on walguſe hülgamijſe pärast: „Aga see on huffamõijtmine, et Walguſ on tulnud maailma, ja inimesed armastaſid pimeduſt enam kui Walguſt." Joh. 3, 19. Mõif inimesed ſeifawad üheſugufel järjel. Aga ühte peetakſe enam ja teijt wähem wastutawaks. „Aga see ſulane, kes oma ifanda tahtmijst teadnud ja ei ole ennaſt mitte walmiſtanud ega tema meele pärast teinud, see peab palju haawu jaama. Aga see, kes ei ole mitte teadnud, ja haawade wäärt teinud, peab piſut haawu jaama. Aga palju küſitakse igaihe käeſt, keile kätte palju on antud." Luſ. 12, 47—48. Jeesus ütles: „Ta tulewad wälja, kes on head teinud, elu ülestõusmijeks; aga kes on paha teinud, huffamõijtmijſe ülestõusmijeks." Joh. 5, 29.

Rohus keſtab tuhat aastat pärast õigete ülestõusmijst. Waata Jlm. 20, 4—6. Pärast jeda, kui nad on üles ärganud, heidetakse kurat ühes nendega tulejärwe. Tuli langeb taewast Jumala käeſt ja jõõb nad ära. Jlm. 20, 9, 10. Rogu maakera nuutub tulemereks. Siin on patt tehtud, ſiin on pidanud Jumala Kõeg patuſte eest jurema, ſiin ſaotatakse ka patt, et ei jää järgi juurt ega otja. „Aga taewad ja maa, mis niuid on, on ſeſama sõna läbi tallele pandud ja hoitakse neid tule tarwis kõhtu ja jumalakartmata inimeſte hufatuſe päewani." 2. Petr. 3, 7.

U u s m a a.

Meie ujume, et lunastusplaan selle järele tagasi võidab, mis patu läbi kaduma läinud. Inimene kaotas oma siiratus, mille ta aga ümberpööramisel jälle tagasi saab. Teiselt langes ta surmale saagiks. Jumal annab temale Jeesuse läbi igavese elu. Kolmandaks rõõviti temalt tema kodu ja paradüüs. See antakse talle jälle tagasi pärast tulega puhastust. Siin saab ümberpööranud, lunastatud ja õnnis inimene igavesti elama.

Kui Jumal alguses lõi inimese, siis sai ta kaju, täita maa. 1. Moj. 1, 18. Tseenejast mõista niisuguste olevustega nagu oli Adam kord enne patulangemist. Selle plaani viib Jumal ka läbi. „Aga nii tõesti, kui ma elan, peab kõik maa Jehowa au täis saama.“ 4. Moj. 14, 21. „Sest nõnda ütleb Jehooma, kes teavad loob, Jumal kes valmistab maa ja teeb seda; see, kes seda kinnitanud ja ei mitte tühjaks seda loonud, vaid on seda valmistanud, et seal peal peab elama.“ Jek. 45, 18. Patu läbi kaotas tema oma omanduse ja muutus seega saatana orjaks. „Sest kellest keegi on ära võidetud, selle orjaks on tema ka saanud.“ 2. Petr. 2, 19. Kui Jeesus oli maa peal, siis kiusati teda kuradijt; talle näidati ühel filmapilgul kõik maailma riigid lubadusega: „Kõik meelevaldalla nende üle tahan ma sulle anda ja nende au; sest see on mulle antud, ja mina annan seda, kellele ma tahan.“ Luk. 4, 6. Siin toonitab kurat end olevat maailma omanik, ja teatud mõttes on ta ka seda. Kristus tuli, et temalt seda ära võtta. Wägewam tuli, et wägewat kinni siduda ja siis tema koda riisuda. Mat. 12, 29. Jumala lastele ei ole lubatud taewast nende koduna, küll aga uut maad. Õnnistegija ütleb omas mäejutluses: „Endad on tasafed, sest nemad peavad maa pärima.“ Mat. 5, 5. Paulja wäljendab samade sõnadega: „Aga alandlikud peavad maa pärima ja rõõmu tundma juure õnnistuse pärast.“ Paul 37, 11. See saab olema aeg, mida Jumal Abrahamile töötas, et tema sugu pidi olema palju nagu tähti taewas ja liiva mere ääres. 1. Moj. 22, 17. See ei käi Palestiina kohta, sest Abrahamile ja tema soole oli töötus, et nad selle maa saavad „igaweseks päranduseks.“ 1 Moj. 17, 8. Nii kaua kui Abraham elas, ei olnud tema saanud „jalagi täit maad.“ Apt. 7, 5. Töötus haaras kogu maailma (Rom. 4, 13) ja läheb täide kui kõik need, kes Jssandat Jeesust oma Õnnistegijana on vastu võtnud, on läinud igawestesse elumajadesse. Paulus teeb selgeks, et kõik usklikud on Abrahami lapsed: „Aga kui teie Kristuse pärast olete, siis olete teie ka Abrahami sugu ja pärijad töötuse järele.“ Gal. 3, 29. Enne seda saab maa puhastatud tulega, mis

Jumal lasseb taewast langeda. Maaferra ise ei põle ära, vaid jääb igawesti alles. Minult patt ja meeltparandamata patune kaotatakse. „Aga Jssanda päew tuleb kui waras öösi, millal teewad rakkumiseiga peawad hukka minema ja ilmalikud asjad ära põlema ja lõppema, ja maa ja teod, mis seal sees on, peawad ära põlema.“ 2. Petr. 3, 10. Kui siis maa on jälle jahtunud, siis kujuneb Kõigeõigemana ilivõimja sõna läbi uus maa, „kus õigus sees elab.“ 2. Petr. 3, 13. Seda suurt auhiilguist, mis seal saab olema, ei suuda ükski sulg kirjeldada. Meile paistab, et Jumala riigi kättejäämine ei ole raske olnud. Kõik enesejalgamine, mis meie eluteel oleme üle elanud, paistab meile liig wäikseks selle vastu, „mis film ei ole näinud ja kõrw ei ole kuulnud ja inimese südamesse ei ole tõusnud, mis Jumal on valmistanud neile, kes teda armastavad.“ 1. Kor. 2, 9. Sinna lasseb Jeesus oma omaksed tulla, ilma et waenlane neid eeskats. Seal saab olema jälle elupuu, mis oli paradüüsis; samuti ka elujõgi, mis Jumala trooni eest wälja läheb. Kõrb õitseb kui roos. Pimedad näewad, jalutud käiwad, keeletud laulwad kiituselaule, kurdid kuulewad. Sündid elawad tallede keskel, „sest maailm on Jehowa tundmist täis, otsekui wesi mere kochti katab.“ Waata Jesaja ptk. 11. ja 35. Pijarad, surm ja walu on igawesti ära põletatud. Jlm. 21, 4.

Siin on ka uus Jeruusaleem oma auhiilgusega, mis ei tarwita enam päikesewalgust, sest Jssand Jumal ise walgustab seda. Jlmutamise r. ptk. 21. ja 22.

Siin wanal maal meie oleme olnud ainult „wõõrad ja majalised,“ seal saame aga olema „pühade seltsi rahwas ja Jumala kodakondsied.“ Ew. 2, 19. Semmi meil ei olnud mingit isamaad, surm ei wõimaldanud seda. Seepärast on wagad Jumala mehed mõista annud, et nad „igatsjewad paremat, see on taewast maad.“ Ebr. 11, 1—6. Seal saab olema elujõgi, mille kaldaid wõib näha igawesti haljendamas. Elupuu oma hea wiljaga annab elu ja uut jõudu. Jlm. 22, 1—3. Selles mugawas ümbruses ei saa walu ega surm peatuda. Ka on lunastatutel wõimalik pääseda Jumala waranduste juure. Nad wõiwad külastada teisi maailmu, kes ei ole patustanud. Nad saawad jutustama, mis Talle weri nende heaks teinud. Kui Johannes seda lunastatute hulka nägi, siis ei saanud ta muud kui öelda: „Waata, Jumala telk on inimeste juures, ja tema tahab nende juures kui telgi sees elada ja nemad peawad tema rahwas olema ja Jumal ise tahab nendega olla, nende Jumal.“ Jlm. 21, 3.

J. T. B.

Kodukoldel

Perekond Imelik

„Meil on tõesti kohane nimi, sest me oleme imelikumaid perekondi, mis üldse olemas,“ hüüdis Helene Imelik pahaselt, lastudes tugitoolile. „Ema pahandab karliga, et ta toas vilistab, ja isa minuga, et julgen teda tülitada küsimustega, millele vastamine temale ei meeldi. Nii on meil oluford peagu alati. Meil kuulub alataja terawaid, lahkuseta märkusi ja ägedaid wastusi.“

„Miks ja ei tee siis headusega algust ega näita õiget eeskujut?“ wastas õde Rutt ükskõiksest.

„Minul läheks siis väga halvasti, kui ma teeksin jellega algust. Peaksin ainult pillega leppima,“ wastas Helene. „Olen viimasel ajal jagedasti kurtunud selle üle. Seäraniis alates jellest ajast, kui külastasin tädi Maie ja tutwunefin olufordadega seal. Nad kõik olid väga wiisakad ja lahked üksteise wastu.“

„Loodan, et sa sealt õppisid midagi ja wõid meid ka õpetada,“ fähwas Marie pilkawalt.

„Mul oleks siin küll suur tööpõld, aga ma kardan, et juurem osa minu püüetest langeks kwiisele pinnale,“ wastas Helene.

Siin katkes jutlemine, sest Rutt lahkus toast, jättes Helene üksi oma mõtetega.

„Tõsi,“ ütles Helene endamisi, „me peidame end nii väga isefuise mantlisse, et wastastifume kofufufulawus ja armastus meie kestel närub. Isegi isa ja ema näiwad olewat kaotanud omawahelise armastuse — usun, et nad kord üksteist palawalt armastafid — ja meie tütarlapsed ja Karl põgenekfime ära, kui peakfime teenima üksteist. Olen wäsinud pilgetest, mis meil saanud igapäewafeks. Naergu nad minu üle, kui soowiwad, aga mina tahan teha katset tuua lahkusjega ja kannatlikkufjega rohkem üksmeelt ja armastust meie perekonda. Mariel ongi äge peawalu. Ma lähen ja küsin wähemalt ta terwise üle.“

Helene tõusis istunelt, awas wäikfjelt ukse ja astus õe tuppa. Marie oli woodis ja oigas waljusti. Kuuldes kedagi astuwat tuppa, ta awas silmad ja julges need kofje, kui oli näinud tulijat.

Helene astus wäikfjelt woodi ette, pani oma küllma käe õe otfaefisele ja küfis õrnalt: „Armas õde, kas sa pea väga walutab? Ma teen sulle külmad mähised pea peale.“

Marie, olles harjumata kaastundeawaldufe ja awitamifjega, wastas hoolimatult: „Ei, see ei aita midagi! Jäta mind üksi, küll peawalu kaob ijeendast!“

„Aga kas ma ei wõiks midagi teha sinu heaks,“ küfis Helene edasi.

„Ei, ma ei taha midagi. Olen jeda seni kannatanud ja kannatan weelgi,“ wastas Marie.

Kui Helene oleks oodanud, et tema kaastunnet wäärifalt hinnatakse, siis ta oleks õe käitumist kaotanud oma julgufe. Kuna ta aga õde hästi tundis, ta oli oodanudki jellist wastuwõttu. Ta ufustas igal juhtumil edasi tegutseda.

Õe käitumifwiifist hoolimata ta läks kööki, täitis kausi weega, wõttis rätikud mäheste jaoks ja läks õe juure. Siis asetab haige otfaefisele mähised, jahutab seega tema hõõguwat pead. Haige ei seisnud wastu waid lastis rahulikult toimida. Ta õiged muutufid wähehaawal wäikfemaks ja ta uinus peagi magama. Helene oli äärmifjelt rõõmus oma efimeste püüete kordaminekust heategefufe alal ja ta lahkus wäikfjelt haigetoaft.

Sõudis kätte lõunaaeg. Perekond kogunes lõunalaual juure; ainult Helene toimetab weel köögis.

„Miks sa seal teed, Helene? Tule sööma!“ hüüdis ema. „Küll me pärast köögis korra loome.“

Kofje keejärele Helene astus jöögituuppa kandifuga käes, millel oli taldrif kuwifutega.

„Tule aga siia!“ hüüdis wend Karl. „Helene toob täna meile ifeäralikke maiustufi. Too aga siia!“ Ta tõusis istunelt ja haaras taldrifult kuwifuid.

Kõik ootasid nüüd Helenelt karedaid etteheiteid, kõige enam aga Karl ije; aga õde waatas temale poolnaeratawalt poolkõififelt ja ütles: „Wõta weel rohkem, kui tahad!“

Karl aga ei tahtnudki kuwifuid, waid püüdis ainult ärritada õde. Ta andis kuwifud tagasi õeldes: „Ma ei tahagi jeda lapseitoitu! Tahtfin näha waid sinu wihastküüfuid silmi!“

Helene wõttis kandifu ja kadus toaft.

„Kuhu ja lähed?“ hüüdis ema kannatamatult.

„Marie juure! Tal on, ma mõtlen, nälg ja laua juure ta ei saa tulla,“ wastas Helene.

„Kas Marie on siis tõesti nii haige?“ ütles isa.

„Niipalju kui mina tean, pole tal muud wiga kui wäike peawalu,“ wastas ema. „Pole seal ijeäratiftst põhjust hädaldamifjeks.“

„Pole seal midagi muud,“ ütles Maara. „Aga Helenel näib täna meeldiwat halastajatõde mängida. Kui ma täna waatafin Marie tuuppa, siis Helene tegi talle mähiseid ja ta oli jellest nii mures, nagu oleks õkene wiimfel hingetõmbel. Paari tunni eest ma pakkufin ta temale oma abi, aga ta tõrjus mind külmalt eemale.“

Sellest ei räägitud enam kui Helene tuli tagasi ja istus laua juure.

„Marie tunneb endal olevat pigem parem,“ ütles Helene.

„Aga kuidas see tuli, et ta lubas end sinul aidata?“ küsis Alaara. „Ta jaatis mind otjeteed minema, kui ma temale oma kaasabi pakkusin.“

„Ma lihtsalt aitasin teda, küsimata, kas see temale meeldib või mitte,“ vastas Helene.

„Noh, küll see on vast tegutsimine!“ ütles Alaara. „Minu põhimõtte on: Kui keegi ei jalli minu pakutud abi, siis ma lihtsalt ei käi kellelegi peale.“

„Minu meelest on küll vähestel eesõigus olnud sinu abi tagasi kõrjuda,“ ütles Karl irooniliselt, tõustes istmelt.

„Ükski pole palunud sinu otjuist selle kohta,“ jähwas Alaara vihaseelt.

„Oh kui ruttu ta täna ärritub,“ hüüdis Karl, piüüdes teda veel enam närveerida. Ohffond muutus tundurvalt pinewaks ja kõik kolm arvasid paremaks lahkuda toast.

Helene ruttas Marie juure ja leidis selle moodis istumas. Ta kuulas osawõtlikult haige terwise ille.

„Mul on nüüd palju parem,“ ütles Marie, „mul pole jeni olnud nii rasket peavalu. Seeford walu möödus aga ka ruttu. On ikka hea, et jai wähe rawitud.“

Helene rõõmustas õe kiire terwenemise üle; ei julenud aga temale otje filmi waadata. Ta tundis, et niisugune usaldus ja awameelne tunnistus oli uus ja mõõras neile mõlemile.

Ohutul, kui isa ja ema olid üksi, isa küsis Marie terwise järele.

„Tal tundub nüüd palju parem,“ vastas ema.

„See oli Helene poolt väga mõistlik, et ta hoolitjes õe eest,“ ütles isa aralt, teades, et seege astus hädasohtlikule pinnale. Ta teadis, et tema naise põhimõtteks oli lapsi mitte hellitada. Aga oma imestujeks ta kuulis naise ütlemat:

„Ja, Helene on seeford päris päewafangelane; kõik jutustawad tema wägiteost. Ma ütlesin ju alati, et Helene on heasüdamlikum teistest lastest. Ta sarnleb sinu õele Ernale. — Inimejed on mitmesuguse iseloomuga. Mõned awaldawad oma õrnu tundeid; teistel jääb see kõik ainult tunnetesse. Eks jellel ole juur wähe?“

„Ma awaldan oma arwamise, naine. Muidugi peame jelles wahet tegema, aga meie inimejed otjustame jagedasti liig mõtlematult. Mina usun, et Zumal on annud igasje jüdamessie õrnuist ja elusoojust, meie aga lubame teistel tunnetel nende ille mõitu saada ja neid alla juruda. Ja ka meie kõik, siin oma peres, hoiame need õrnad tunded eneste sees warjul ja rõhume need wahel märkamatult alla. Lõpuks jõuame seijukohani, et peame kõiki õrnuseawaldusi liig tühisteks, jah, ijegi

narrusteks. Sel teel on need pühad tunded meie jees wähehaawal tuimenenud, jah, päris kaduma läinud, ja selle wilja näeme iga päew.“

Isa oli neid sõnu rääkinud täie tõidusega; ema ohkas korduvalt ja ütles piisafilmit:

„Ei tea, ma omast meelest armastan sind ja lapsi väga, nagu jeda õige abikaaja ja ema võib teha, aga mulle näib mõnikord, nagu te ei usuks minu jüdamlikkust.“

„Minult usaldus ja teiste eest hoolitsemine loob meeldiwat õhffonna ja õhutab tegutsema teiste jaoks,“ wäljendas isa. „Õidime teiste aujate piüüete alahindamise ja mõõriti tõlgitsemise eest ja piüüame ise awaldada aujameelsust ja õrnuist, siis kaswatame üksmeelt.“

„Meil on, tänu Zumalale, kõigil õiljad tunded hinges; neid tuleb ainult tegewusse rakendada,“ arwas ema. „Helene tegi sellega algust ja see kandis head wilja.“

* * *

Selnimetatud kõnelusest oli möödunud juba mõni nädal ja selle aja jooksul Zmeliku perekonnas olukorrad olid muutunud hoopis teiseks. Täna kohtame ema ja tütreid elutoas ühijel käsitööl. Nad kõik on hoolikasti ametis ja jutlewad lõbusalt.

Ükki ütles Helene: „Aga miks Karl puudub meie seast? Tahaksin teada, miks ta peagu igal õhtul wäljas wiibib?“

Muidugi seepärast, et ta armastab jeltskonda, kus võib endale kõik lubada ja tunda end wabana,“ jähwas Marie.

„Ma mõtlen, ta läheb meeleldi jinna, kus tal tundub kodusem,“ vastas Helene. „Me ju tülitseme temaga peagu alati, kui ta kodu on.“

See märkus näis iseäranis Mariet puudutawat, sest ta vastas ärritatult: „On see siis ime? Ta rikub meie käsitööd ja tüütab oma wäljakukuwate kõnekäänudega. Olen wahest päris rõõmus, kui ta puudub meie seast.“

„Ta mõiks ju õhtuti oma toas olla,“ arwas Alaara, „tal seal lugemiskainet küllalt.“

„Meid mehi, köidab lahke jeltskond ja mugawad ruumid,“ ütles isa järsku wahel, kes tähelepanematult oli astunud tuppa ja kuulnud nende kõnelust. „Oleme jätnud tema toa päris hoolitusse.“

Helene, kuuldes jeda, jooksis kohe ulesse, ja hakkas tuba jorda jeadma. Ka teised õed tõttasid temale appi. Nad kõrwaldasid wanad tolmunud afnaeesriided ja asendasid need uutega. Ka raamaturiinul ja lugemiskand wajas korraldust. Marie puhastas põrandawaiba ja pühkis tolmü mööblit. Nähes wenna ülifonda johwanurgal, ta puhastas ka selle ja asetask riidekappi. Ei kestnud kaua, kui toal oli hoopis teine ilme. Kui ahi ka weel soojuse kaudu enda sealolekust märku andis, siis toa õhffond oli täielik.

Laste nurk

Hädaoht harjumusest

Kerge ...

raske ...

raskem ...

võimatu rebida

Mingi toimingu korduvalt kordamine jaab meile harjumuseks, ja mida kauem seda jatkame, seda hädatarvilikumaks see muutub meile.

Tuhumise ja harjumuse teel muutune teistega sõpradeks ja pärast on meil väga raske neilt lahkuda. Oleme nendega nii harjunud. Samajugune lugu on harjumisega igas asjas.

Õime olla rõõmsad, et harjumustest on raske lahkuda, muidugi eeldades, et need on head harjumused. Kuid kahjuks harjumused ei ole alati meie parimad sõbrad. Kui talitame korduvalt ülekohtuselt, siis harjumus jaab meie juurimaks vaenlasjaks.

Õime kindlasti weendumud, et nad ei hakka päris suitsetajaks. Nad mõtlesid, et võivad suitsetamisest loobuda igal ajal. Kuid neid tabas tugev pettumus. Harjumus osutus tugevamaks kui alul arvati. Harjumus oli saanud kangemaks tahtejõust ja oli muutunud täielikuks peremeheks suitsetaja üle. Sama lugu on ka paljude teiste pahedega, millest wabanemist ei võeta parajal ajal küllalt tõsiselt ja loodetakse jellega hakkama saada igal ajal.

Me kõik kujundame harjumusi, olgu need head või halvad. Valige endale head harjumused, need annavad teile võidu pahede üle ja teevad teie elu mõnujaks, tugevaks ja õnnelikuks.

Kaks, kes teavad kõik

Mino oli käinud naabri aias ja warastanud õunu. Mia omanik ja Mino wanemad ei teadnud, et ta oli warastanud õunu, ja ta mõtles, et seda ei tea ükski. Kuid ometi kaks isikut teadis.

Kui Joosep omal ajal oli orjana Egiptuses, siis teda süüdistati alatus teos. Tal oli võimatu tõendada, et ta on süütu, sest temal ei olnud eestkostjat ja nii ta pandi wangi. Ka jeal oli kaks, kes teadsid, et ta oli süütu.

On olemas kaks isikut, kes teavad kõik, mis me mõtleme, ütleme või teeme. Need on kaks üldise kõige tähtsamat isikut.

Eks me ise ole endale tähtsamad kui kõik teised, keda me tunneme? Kindlasti. Ja me ise teame kõik, mida mõtleme või teeme.

Mino teadis, et ta oli waras, kuigi tema ema ei teadnud seda. Ja kas teate, miks ta sel õhtul kartis oma emale otse waadata?

Ta kartis seepärast, et õht ema loeb tema silmist kõik, mis ta endast teadis. Ja nii ta kõneldes emaga waatas enda ette maha ja püüdis esimesel võimalusel kaduda tema silmist.

Joosep aga teadis, et ta on süütu ja ta võis

oma süüdistajale ja kõigile waadata otse näkku. Tema teadvuses ei olnud asju, mis ta oleks püüdnud warjata.

Kuid kes on see teine isik, kes teab kõik?

Kord keegi võttis oma poja kaasa ja läks põlule warastama vilja. jõudnud kohale, ta waatas igale poole, et näha kas keegi näeb. Kuna ta ei näinud kedagi lähedal, siis hakkas täitma oma kotti wiljaga.

Õlki hüüdis poeg ijale: „Õja, on olemas veel üks juund, kuhu ja ei waadanud.“

„Milline juund see siis on?“ küsis ija.

„Ülespoole,“ kostis poeg.

„Jah, tõsi!“ ütles ija. Ta haaras koti, raputas wilja kottist välja, ja nad mõlemad läksid tänu-likus meeles koju poole, sest neid oli hoitud kurja tegemast.

Peame mees, et Jumal näeb kõik. Tema on see teine isik, kelle ees me oleme avalikud.

Kui nüüd noed kaks isikut, kes on meile tähtsamad kui ükski muu, teavad ja mäletavad kõik, mida me teeme, siis püüame alati nii elada, et me hoiame alal nende kahe isiku — iseenda ja Jumala — poolt lugupidamise.

Lähemast minevikust

Nimede eestistamine

1. jaanuaril astus jõusse Riigivanema dekreediga avaldatud perekonnanimede muutmise seadus, millega on tehtud lihtsaks ja mahuvabaks sõõrkeelsete ja halvafujuliste nimede muutmine eestipäraseks. Nimede eestistamist toimetavad omavalitsuste perekonnaseisuametnikud, nimelt walla- ja alevisekretärid ning linnade perekonnaseisuametnikud. Nimede eestistamise toimefond on aktiivoni esimeseks tähtpäevaks määranud Babariigi eelsewa aastapäeva — 24. veebruarit.

Rahvatusekongress

Teine rahvuslik rahvatuse kongress peeti Tallinnas, 2. ja 3. jaanuaril. Kongress kujunes suurevaldujeks, mis saab meie rahvast, kui rahva juurekashv veelgi langed. Seni on juurekashv järjekindlasti langenud. Eriti linnades. Mii ränkta händimise langust linnades, kui oli 1934. aastal, ei tunne seni Eesti ajalugu. Selle põhjusti harutati mitmeist küljest. Rahvas walgub maalt linna. Majanduslikud olud nii maal kui linnas on valjudete liigid. Mõisteti hukka praegune jeltakonnael. Rahva juurekashv languse põhjustab juurel määrval kohwiku- ja kõrtikultuur.

Itaalia-Prantsuse kokkulepe

Prantsuse välisminister Laval wiibis alates 5. jaanuarist paar päewa Roomas, kus saawutas Itaalia walitsuse juhi Mussoliniga üksmeelse kokkuleppe. See kokkulepe lahendas nende omawahelised terawad küsimused ajumaade pärast. Prantsusmaa andis Itaaliale 114.000 ruutkilomeetrilise maa-ala Põhja-Aafrikas. See maa-ala lubati Itaaliale juba maailmasõjast ajawõtu puhul, ja selle kinnipidamine tekitas Itaalia pahameele. Teiselt Prantsusmaa ja Itaalia wõtawad ühiselt wastutuse kindlustada Austria neiseisust. Prantsusmaale on Itaaliaga koostööit suur tähtsus, ta saab juhtida maailmavoliitikat nii enda kui ka maailmarahu huvides.

Saarimaa rahwahääletus

13. jaanuaril Saarimaa rahwa enamus andis oma hääle Saksamaaga ühinemise poolt. Hääletus toimus rahus ja korras. Rahvuswahelise politseiwäe abil jõuti ära hoida mäsürkatsed ja kottupõrked, mis oleksid kujunenud hõdaohhtlikuks maailmarahule. Rahwastelkitt wõttis kõik abinõud tarwitusele, et ära hoida pahad üllatused. Rahwasteliidu nõukoogu, kes oli kutsutud hääletuse ajaks kokku, tegi hääletuse tulemuste selgumisel otse, mis

näeb ette Saarimaa ühendamise Saksamaaga 1. märtil. ühendamine ünnit Verjailles'i rahulepingu tingimustel, nimelt Saksamaa ei tohi Saarimaal pidada sõjawägesid. Mitmele kümnele tuhandele elanikule on lahtumine Saarimaalt paratamatu, sest wastasel korral wotab neid rüüt jaatus.

Riigi- ja omawalitsusjuhtide kokkutulek

leidis aset 17. jaanuaril Tallinnas. Oia wõttis ligi kakstuhat tegelast. Koosolek wõttis kiiduawaldustega ja rahuldustundega wastu riigijuhtide kõned walitsuse jammudest ja plaanidest, mis wajalikud meie riigi healoluks.

Riigivanem K. Päts Tallinna aukodanik

30 aastat linnaomawalitjus eestlaste kättes

18. jaanuaril mööduz 30 aastat, mil Tallinna linna omawalitjuse tegelik juhtimine hakkas minema eestlaste kätte. 1904. aasta detsembrikuus toimunud linnavolikogu walimised iõid eestlastele rõhutu enamuse. 18. jaanuaril 1905. a. peeti uue wolikogu esimene koosolek, kus waliti linnaapea asetäitjaks ehk praeguse nimetusega linnavolikogu juhatajaks linnavolinik Jaan Postka. 9. webruaril linnavolikogu kinnitas linnaapea abiks K. Pätti ja linnandunikuts W. Lenderi ning linnasekretäriks M. Punga. Seega oli linnavalitjuse juhtimine läinud täies ulatuses eestlaste kätte. Praegune linnavolikogu mälestas seda tähtpäewa piduliku koosolekuga, kus Riigivanem K. Päts waliti 1904./05. a. teenete eest walimiswõitlustes Tallinna aukodanikuks ja annetati temale autajuts ehitustrunt Kadriorus.

Riigijuhte linnavolikogu juubelikoosolekul: ministrid J. Seljamaa ja D. Sternbeck, lrv. ülemjuhataja J. Laidoner, riigivanem K. Päts, peaministri asetäitja W. Cempalu, riigikogu esimees K. Penno.

„Meie Aeg“ nr. 2. 4. veebruar 1935. VI aastakäik.

„Meie Aeg“ ilmub kord kuus G. P. Udu. K. Eesti Liidu väljaandel. Toimetus ja talitus Tallinnas, Merepuestee 14-a. Tel. 309-41. Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: H. Pilt. Hind: aastaks 2 krooni, poolaastaks 1 kroon 10 senti, üllinumbr 20 senti. Tellimine kõigist postilafutustest.

